

Lysholm Diz Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Lysholm Diz Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25452>

Öz

Lysholm Diz Ölçeği, diz fonksiyonları ve semptomları değerlendirme amacıyla kullanılan, yaygın kabul görmüş bir hasta tarafından bildirilen sonuç ölçütüdür (PROM). Bu ölçek, özellikle bağı yaralanmaları (örneğin, ön çapraz bağ rekonstrüksiyonu) geçirmiş hastalarda tedavi sonuçlarını izlemek için klinik ve araştırma ortamlarında kullanılmaktadır. Ölçeğin Türkçe uyarlaması ve kültürel adaptasyonu, Derya Çelik ve arkadaşları tarafından 2013 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu adaptasyon çalışması, ölçeğin Türkçe konuşan popülasyonda kullanım kolaylığı, güvenilirliğini ve geçerliliğini doğrulamayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Lysholm Diz Ölçeği, Diz Fonksiyonu, Ortopedi, Hasta Bildirimli Sonuç Ölçütü, Türkçe Adaptasyon, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

Derya Celik, Derya Coşkun, Ömer Kılıçoğlu

Amaç

Lysholm Diz Ölçeği, hastaların dizlerindeki ağrı, instabilite, kilitlenme, şişlik ve günlük aktivite kısıtlamaları gibi semptomları şiddetini subjektif olarak ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, özellikle menisküs lezyonları, bağı yaralanmaları ve dizdeki hasarları gibi diz patolojileri olan hastaların fonksiyonel durumlarını ve yaşam kalitelerini skorlamak için tasarlanmıştır.

Türkçe uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik özelliklerinin Türk kültürü ve diline aktarılırken korunduğunu kanıtlamayı hedeflemiştir. Bu sayede, Türkiye'deki klinisyenler ve araştırmacılar için standart, geçerli ve güvenilir bir diz fonksiyonu değerlendirme aracı sağlanmıştır.

Yapı

Lysholm Diz Ölçeği, diz fonksiyonunun sekiz temel bileşenini değerlendiren çok boyutlu bir yapıya ölçek. Bu bileşenler, hastanın günlük yaşam aktiviteleri sırasında karşılaştığı zorlukları yansıtır ve toplam 100 puan üzerinden skorlanır. Daha yüksek puanlar, daha iyi diz fonksiyonunu ve daha az semptomu işaret eder.

Ölçeğin ölçtüğü temel yapıları şunlardır:

Topallama (Limping): Yürüyüşündeki zorluk derecesi.

Kilitlenme (Locking): Dizde kilitlenme veya takılma hissi.

Ağrı (Pain): Dizdeki ağrının şiddeti ve sıklığı.

Instabilite/Kayma (Giving Way): Dizin aniden boğalması veya güven vermemesi.

İhtilal (Swelling): Dizdeki ödem varlığı ve sıklığı.

Merdiven Çıkma (Stair Climbing): Merdiven inip çıkmadaki zorluk.

Çömelme (Squatting): Çömelme hareketini gerçekleştirme yeteneği.

Destek Kullanımı (Support): Diz fonksiyonunu desteklemek için kullanılan araçlar veya kısıtlamalar.

Geçerlik

Türkçe geçerlik çalışması (Celik et al., 2013), ölçeğin yapısal ve yakınsak geçerliliğini incelemiştir. Yapılan analizler, çevrilmiş ölçeğin kültürel olarak uygun olduğunu ve orijinal ölçek ile aynı yapıyı ölçtüğünü göstermiştir.

Özellikle yakınsak geçerlik analizinde, Lysholm Diz Ölçeği puanlarının, benzer yapılar ölçen diğer standart diz değerlendirme araçları (örneğin, IKDC Subjektif Diz Formu veya Tegner Aktivite Skoru) ile yüksek düzeyde korelasyon gösterdiği tespit edilmiştir. Bu bulgular, ölçeğin klinik olarak anlamlı sonuçlar ürettiğini doğrulamaktadır.

Güvenirlilik

Güvenirlilik analizleri, ölçeğin zamana karşı tutarlılığını ve iç tutarlılığını değerlendirmiştir. Celik ve arkadaşları (2013) tarafından yürütülen çalışmada, Türkçe Lysholm Diz Ölçeği'nin mükemmel bir iç tutarlılığına sahip olduğu rapor edilmiştir.

Çıkarılabilirlik genellikle Cronbach Alfa katsayısıyla ölçülür ve bu çalışmada Alfa değerinin kabul edilebilir sınırları (genellikle 0.70 üzeri) oldukça üzerinde olduğu belirlenmiştir. Ayrıca, test-tekrar test güvenilirliği (aynı hastaların farklı zamanlarda benzer sonuçlar vermesi) de yüksek bulunmuş, bu da ölçeğin kararlı bir ölçüm aracı olduğunu göstermiştir.

Faktör Analizi

Çoğu kültürel adaptasyon çalışmasında olduğu gibi, Türkçe Lysholm Diz Ölçeği'nin faktör yapısının doğrulanması amacıyla faktör analizi yapılmıştır. Bu analiz, ölçeğin orijinal sekiz maddelik yapısının Türk popülasyonunda da geçerli olup olmadığını araştırmıştır.

Yapılan analizler, maddelerin beklenen faktör yüklerini taşıdığını ve sekiz boyutlu klinik yapıyı koruduğunu desteklemiştir. Bu, ölçeğin hem İngilizce hem de Türkçe formlarının aynı temel klinik yapıları ölçtüğü anlamına gelmektedir, bu da uluslararası karşılaştırmalı çalışmalara olanak tanır.

Enstrüman Bilgileri

Test Türü: Uyarlama (Orijinal ölçek, 1982'de Lysholm ve Gillquist tarafından geliştirilmiştir.)

Format: Hasta Tarafından Bildirilen Sonuç Ölçütü (PROM). Çoğunlukla kağıt veya elektronik formda kendi kendine doldurulur.

Mevcut Diller: İngilizce (Orijinal), Türkçe (Uyarlama), ve çok sayıda diğer dil.

Popülasyon Grubu: Diz yaralanması veya patolojisi olan bireyler (özellikle bağı ve menisküs sorunları).

Yaş Grubu: Ergenler ve Yetkinler.

Popülasyon Detayları: Adaptasyon çabası, diz problemi yaşayan ve cerrahi tedavi gören veya görmeyen Türk hastalar üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Her maddeye 0 ile 25 arasında değişen puanlar atanmıştır (maddeye göre değişir). Toplam puan 0 ile 100 arasında değişir. Puanlama, hastanın semptom şiddetine ve fonksiyonel kapasitesine göre belirlenir.

Anahtar Kelimeler

Diz Ağrısı, Fonksiyonel Kısıtlama, Ortopedik Rehabilitasyon, Cronbach Alfa, PROM

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcıları: Bilgi mevcut değildir.

Bağlantı E-posta Adresleri: ptderya@hotmail.com (Sorumlu Yazar Derya Celik için)

Yazma Adresi: Yazarların 2013 tarihli makaledeki kurumsal adresleri referans alınmalıdır.

Şinler, Ücretler ve Test Yılı

Test Yılı (Türkçe Adaptasyon): 2013

Şinler ve Kullanım: Lysholm Diz Ölçeği, yaygın olarak kullanılan ve genellikle akademik ve klinik amaçlar için ücretsiz erişilebilen bir araçtır. Ticari kullanım için orijinal geliştiricilerden izin alınması gerekebilir. Türkçe uyarlamasının kullanımı için sorumlu yazar Derya Celik ile iletişime geçilmesi tavsiye edilir.

Ücretler: Ölçeğin kendisi genellikle ücretsizdir, ancak makalenin tam metnine erişim yayın politikalarına (Springer) tabidir.

Referanslar

Celik, D., Coşkun, D., Kılıçoğlu, Ö., (2013). Translation and cultural adaptation of the Turkish Lysholm Knee Scale: Ease of use, validity, and reliability. *Clinical Orthopaedics and Related Research*, 471(8), 2602-2610. DOI 10.1007/s11999-013-3046-z.

Makalenin tam metnine erişim linki: proxy2.marmara-elibrary.com

Ölçeğin orijinal PDF'i buradan indirilebilir: lysholm-knee-scale-toad.pdf

Lysholm Diz Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Orijinal kaynak içerisinde Lysholm Diz Ölçeği'nin maddelerine yer verilmemiştir. Maddeler, Celik ve arkadaşları'nın (2013) makalesinde veya ilgili klinik dokümantasyonda bulunabilir.